

Skälig levnadsnivå – vad är det?

Allt fler klarar inte sin försörjning utan måste söka socialhjälp. Orsaken är oftast arbetslöshet och skulder. Men den hjälp man kan få varierar kraftigt från kommun till kommun.

Enligt socialtjänstlagen "har den enskilde rätt till bistånd för sin försörjning och sin livsföring i övrigt, om hans behov inte kan tillgodoses på annat sätt. Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet skall utformas så att det stärker hans resurser att leva ett självständigt liv."

Vad är då en skälig levnadsnivå? I en kommun kan det vara ca 1 500 kronor i månaden för en ensamstående när hyran är betald. I en annan kommun kan det vara upp till 3 500 kronor. Det är klart att det inte ligger någon djupare tanke bakom variationerna. Det som styr är kommunens uppfattning om vad man har råd till och inget annat.

Socialstyrelsen har uppsikten över den sociala verksamheten i landet. Därifrån har man som hjälp att definiera den skäliga levnadsnivån rekommenderat en socialhjälpnorm på 3 325 kronor sedan hyran räknats bort. Ca 80 % av landets kommuner har en norm som understiger detta belopp. Resten tillämpar socialsty-

relsens norm och några ligger t o m över.

Det är naturligtvis inte lätt att tvingas leva på socialhjälpnivå i en "snål" kommun. Vad göra? I några fall kanske man överklagar, för det har man rätt till om man är missnöjd. Vad händer då? Jo, kammarrätten ger i allmänhet den klagande rätt och kommunen åläggs att betala efter socialstyrelsens norm.

Det gillar naturligtvis inte kommunen. Den enskilde får sin rätt så småningom, för processen tar sin tid. Men ändrar kommunen sin norm? Nej, det åvilar även i fortsättningen den enskilde att själv vara aktiv och överklaga om man vill ha rättelse. Kommunförbundet har vid flera tillfällen vädrat sitt missnöje med att jurister lägger sig i vad man anser vara politiska beslut.

Nu har den av regeringen tillsatta socialtjänstkommittén med uppdrag att se över socialtjänsten, lagt ett delbetänkande om socialhjälp. Man föreslår en av riksdagen fastställd riksnorm som alla kommuner har att rätta sig efter. I det föreslagna beloppet, 2 867 kronor som motsvarar helt basbelopp, skall ingå även kostnader för el, hemförsäkring och TV-licens, vilket inbegrips i socialstyrelsen nu gällande norm.

Kommittéförslaget ligger alltså en bit ovanför den tillämpade medelnormen i riket. Det är folkpartiet, socialdemokraterna och vänsterpartiet som står bakom, medan övriga reserverat sig. Ute i kommunerna är meningarna delade. Typiskt är det uttalande som ett kommunalråd gjorde för Aktuellt: "Ideologiskt är det väl bra, men kommunerna har ju knappast ekonomi för det". Man vågar gissa att det var en representant för en "snål" kommun.

Striden går vidare men ett bra tips är att det blir en riksnorm så småningom.